

HANDLÄGGARE

Jennie Lejon Koski
D 010-144 39 32
E mineralpermits@lkab.com

Bergsstaten
mineinspect@bergsstaten.se

Ansökan om medgivande enligt 3 kap. 7 § minerallagen (1991:45) avseende undersökningsarbeten inom och i anslutning till Kiruna tätort

Yrkande

Luossavaara-Kiirunavaara AB (LKAB) ansöker härmed om bergmästarens medgivande till att få utföra undersökningsarbeten under jord inom det område som redovisas på bilagd karta (bilaga 1), i Kiruna kommun.

Det begärda medgivandet avser undersökningsarbeten under perioden 1 januari 2026 – 31 december 2031.

Beskrivning av det planerade arbetet

LKAB genomför ett omfattande malmletningsprojekt i syfte att trygga den framtida malmtillgången inom Kirunagruvans närområde. En stor del av undersökningsarbetet inom detta projekt genomförs såsom gruvnära prospektering med kärnborrning från befintlig infrastruktur inom Kirunagruvan och från befintliga undersökningsortar samt genom drivning av undersökningsortar.

Sedan slutet av år 2022 har LKAB drivit en undersökningsort från Kirunagruvan norrut mot den s.k. Per Geijer-fyndigheten. Det är av stor vikt för LKAB att kunna undersöka fyndigheten närmare för att utreda möjligheterna för produktion. Eftersom Per Geijer-fyndigheten är belägen på ett mycket stort djup är det nödvändigt att borra från undersökningsorten för att nå de djupaste delarna av fyndigheten, i syfte att öka kännedomsgraden av mineraliseringen. Ortdrivningen möjliggör en mer detaljerad undersökning och uppbörning av Per Geijer-fyndigheten, men även vidare undersökning av området mellan Kiirunavaara, Luossavaara och Per Geijer-området.

LKAB avser fortsätta driva både denna undersökningsort och ytterligare undersökningsortar inom undersökningsområdet. Undersökningsortar drivs på ett djup om minst 400 meter under markytan. I samband med ortdrivning kommer sprängämnen att användas för att bryta isär berget så att det sedan kan lastas ut med hjälp av lastmaskiner under jord.

LKAB avser dessutom genomföra ytterligare prospekteringsborrningar i området för att få en bättre förståelse för mineraliseringarnas potentiella utbredning. Framtida borrningar är också av stor betydelse för att skapa en bättre förståelse av geologin och strukturer inom området mellan Kiirunavaara, Luossavaara och Per Geijer. Den borrar metod som kommer att användas är kärnborrning, där cylindriska provkärnor tas ut ur berget med hjälp av en diamantförsedd borkkrona. LKAB kommer även att utföra förtättningsborrningar i syfte att öka kännedomsgraden av mineraliseringarna. All borrning kommer att utföras på ett djup om minst 200 meter under markytan. Efter borrningen utförs geofysiska borrhålsmätningar i borrhålen. Dessa utförs genom att mätsonder vinschas ner i borrhålen.

Närmare om skälen för ansökan

Inom och i anslutning till undersökningsområdet finns allmänna vägar, järnväg samt ett stort antal bostadsbyggnader, industriella anläggningar, kyrkor, samlingslokaler och andra allmännyttiga byggnader som utgör hinder mot undersökningsarbeten enligt 3 kap. 7 § minerallagen. Det finns även ett flertal detaljplaner inom området, men enligt LKAB:s uppfattning reglerar dessa markanvändningen ovan jord. Därför krävs inget medgivande från bergmästaren för de planerade undersökningsarbetena under jord.

LKAB bedömer det vara en väsentlig fördel att genomföra prospekteringsarbetet under jord, utan påverkan på markytan och de intressen som finns där. Kärnborrning är en borrar metod som medför mycket begränsade bullernivåer och som heller inte framkallar sådana vibrationer som kan transporteras vidare i berggrunden och märkas på markytan, när den utförs på detta djup. Undersökningsborrning och geofysiska borrhålsundersökningar under jord medför därför ingen störning alls ovan jord. Sprängningar i samband med ortdrivning kan ge upphov till vibrationer som kan uppfattas på markytan ifall omgivningen är tyst. Vid ortdrivning är dock den totala mängden sprängämnen som detonerar samtidigt endast en bråkdel av den mängd som förekommer vid malm brytning (produktionssprängning) i gruvan. All sprängning kommer också att ske inom ordinarie tid för sprängning i gruvan. Det är således frågan om ett nästintill osynligt prospekteringsarbete i förhållande till de intressen som nu är aktuella.

Som tidigare nämnts har undersökningsortar redan drivits under Kiruna stad. Undersökningsortarna har också nyttjats som bas för löpande och systematiska kärnborrningar under jord. LKAB känner inte till att det framkommit några klagomål på dessa arbeten, vilka är av samma slag som i den aktuella ansökan.

Fortsatt undersökningsarbete i området är avgörande för att LKAB ska kunna utveckla en framtida verksamhet inom Per Geijer-området och för att säkra en långsiktig produktion i

Kirunaområdet. Det är en viktig del av LKAB:s framtidsstrategi att det planerade undersökningsarbetet kan fortgå på ett rationellt och ändamålsenligt sätt, utan avbrott. För att detta ska kunna uppnås är det av särskild vikt bolaget erhåller ett medgivande som sträcker sig över tid och som medger att arbetsinsatserna kan anpassas allt eftersom arbetet fortgår.

Till följd av LKAB:s gruvdrift i Kiruna pågår en omfattande samhällsomvandling där stora delar av Kiruna centrum omlokaliseras och befintlig bebyggelse, t.ex. boenden och allmännyttiga byggnader, succesivt avvecklas och ersätts på nya platser. Det går således svårt att lämna en uttömmande redogörelse över den krets som omfattas av ansökan. Av samma skäl har LKAB begärt Länsstyrelsen Norrbottens bistånd med kungörelsedelgivning av arbetsplanen för det planerade undersökningsarbetet. Det rör sig om ett mycket stort antal personer som ska delges arbetsplanen och eftersom undersökningsarbetet är i det närmaste omärkbart för de intressenter som finns på markytan i området måste även den handling (arbetsplanen) som delgivningen avser anses vara av begränsat intresse för dem (prop. 2009/10:237 s. 259). Området för det nu aktuella medgivandet innefattar många fler berörda.

Sammanfattningsvis begär LKAB att bergmästaren beviljar medgivande enligt 3 kap. 7 § minerallagen för hela malmletningsprojektet under jord i Kirunagruvans närområde. Med hänsyn till att de planerade arbetena ska utföras på ett avsevärt djup är det också bolagets bestämda uppfattning att ett sådant medgivande kan lämnas utan att något av bestämmelsens skyddade intressen åsidosätts.

Med vänlig hälsning
Luossavaara-Kiirunavaara AB (publ)

Jennie Lejon Koski
Jurist mineralrättigheter